

Lietuvos meno kūrėjų asociacija

Nuo laisvės iki stoties ir atgal

2013-12-03

ŽURNALAS: METAI

TEMA: Tėvynės varpai

AUTORIUS: Sara Poisson

DATA: 2013-12

Petro Vileišio vardu pavadinta gatvė Mažeikių centre remiasi į dvi prie geležinkelio besijungiančias *Stoties* ir *Laisvės* gatves. P. Vileišio (1851–1926), garsaus inžinieriaus, matematiko, geležinkelininko, verslininko, visuomenės veikėjo, politiko, literato, vertėjo – universalaus žmogaus, gatvė įsikirtusi čia kaip viena šių trijų gatvių trikampio kraštinė. Ji tarsi saugo menką erdvę tarp *Laisvės* ir *Stoties* gatvių, *laisvės* ir *stoties* dimensijų.

Laisvė ir *stotis*. Ir jų skirtingumą ženklinantis bei jas jungiantis P. Vileišio universalumas, kuriame vietos randa įvairiausi laisvos minties, nepriklausomos dvasios, tikėjimo ateitimi, dabartyje iškeliamos valios vektoriai. Visa tai man, tiesą sakant, vis dar šiek tiek rūpi. Vis pakutena protą. Kartais padeda neištirpti visuotiniame, inertiškame, konservatyviame rūpestyje, kanone, sąstingyje, įrėmina mane mano pačios tekstų pavidalo sapnuose.

Mano *stotis* – Mažeikiai. Apsistojau čia prieš devyniolika metų, tikėdama, kad mažumas, kaip vienas stipriausių krikščionybės atsparos taškų, tinka man prie veido ir prigimties.

Į mažumą įpuoliau kaip į grynumo galimybę. Esu biržiečių vaikas, atsitiktinai arba neatsitiktinai gimęs Žemaitijoje, Mažeikių rajone. Tiksliau – Plinkšių dvaro teritorijoje, žemės ūkio technikumų dėstytojų bendrabutyje.

Atsitiktinai ar neatsitiktinai buvau išvežta iš Žemaitijos dar kūdikystėje ir grįžau į Mažeikius 1994-aisiais. Priklausomai nuo aplinkybių, šį sugrįžimą aiškinu minėdama banalias gyvenimo aplinkybes arba mistinius ženklus. Kuo toliau, tuo labiau šie aiškinimai man lyg neskanus nostalgijos ir ironijos kokteilis. Jį verčiau pakeisčiau Budos šypsena. Bėgant metams net tai, kas atrodė neprilygstamai skanu, nustoja skonio ar net apkarsta.

Šiame trijų gatvių – *Laisvės*, *Stoties* ir P. Vileišio – apibrėžtame trikampyje dabar kaip tik sėdžiu prie kompiuterio, rašau. Už visų langų beveik tamsu. Betgi nereikia didelės

vaizduotės, kad prisimintum, kaip atrodo pro tris buto langus abipus matomos visų trijų gatvių atkarpės. Įdomiausia ir ilgiausia jų – *Stoties* gatvė, tiksliau, neasfaltuota jos atkarpa, kurią puošia lygiagrečiai, už kelių žingsnių su trenksmu cirkuliuojančios traukinių girliandos. Daugiausia tai – naftos produktų cisternos, jos keliauja iš naftos produktų gamyklos (dauguma lietuvių iki šiol įsivaizduoja, kad ši gamykla stovi pačiuose Mažeikiuose, nors iš tiesų iki jos reiktų važiuoti dar apie aštuoniolika kilometrų).

Netoli mano namų įsikūrusią geležinkelio *stotį* galėtume pavadinti Mažeikių bamba, kurią, kaip ir visas kitas bambas, daugelis užmiršta. Mat savo vaidmenį jos jau suvaidino.

Mažeikių gyvenvietė Latvijos pasienyje (iki sienos – aštuoni kilometrai) iš pradžių telkėsi aplink geležinkelio *stotį*, sovietmečiu – apie keletą gamyklų. Šiuo metu Mažeikiams – ne tezės, o antitezės, pamažu blykčiojančios sinteze, laikas. Emigracijos banga ir prekybcentrių aikščių dykvietės pačiame miesto centre Mažeikius smarkiai sumažino. Jau kelinti metai geležinkelio *stotis* neveikia. Nunykus keleivinio transporto maršrutams, joje nebėra ką veikti.

Privatėjantys gyvenimai bendras *stotis* stengiasi aplenkti.

Seną Mažeikių *stoties* (iš esmės skirtos keleiviams) bambą nurungė Bugenių *stotis*, bambagysle sujungta su naftos perdirbimo gamykla. Tai *stotis*, kurioje paskirstomi niekada neužsistovintys juodojo aukso dirbiniai.

Triskart per dieną iš Mažeikių į Šiaulius ir atgal kursuojantys keleiviniai traukinukai išsiverčia ir be istorinio *stoties* pastato. Dabar jis renovuojamas, ir belieka spėlioti, ar po visko *stotis* vis dar bus *stotis*. Gali būti, kad *stoties* sąvoką gaivins tik *Stoties* gatvė.

Neasfaltuota *Stoties* gatvės atkarpa pačiame Mažeikių centre ir širdies ritmo sutrikimus primenantis traukinių bildėjimas man, rašančiajai, dabar yra tikras lobis, kaip ir visi tie gatvių pavadinimai. Užtenka tik spustelėti įsivaizduojamą atminties mygtuką – ir visi kultūros simboliai jau išbelsti realiais juodais klaviatūros klavišais, bemaž juodomis raidėmis, beveik baltame ekrano lape.

Bandau įveikti šio balto virtualaus popieriaus baimę, o gal labiau žodžio „kultūra“ baimę. Žodis „kultūra“ man atrodo pernelyg daugiareikšmis, negrynas, išdavikiškas, beveik nuodingas. Jei tikėčiau piktąjį esant, manyčiau, kad tai jis man, o ne kolega iš „Metų“ žurnalo šį žodį pakišo. Tai jis, patsai velnias, man paskambino ir paprašė parašyti apie Mažeikių kultūrą. Ir dar turbūt įsivaizdavo padedęs man apsispręsti, tardamas, kad turėčiau apie Mažeikių kultūrą parašyti tiesiog „šiltai“. Ar dažnai piktasis gundo šilumą?

Dabar turbūt tas pats piktasis laiko sugavęs mano protą kabliuku, kuris vadinasi „šiltai“, ir nepaleidžia. Galbūt „šiltai“ rašyti apie niekada iki šiol neasfaltuotą, pabaisiškai duobėtą gatvės atkarpą reikštų prisiminti neseną dialogą su kaimyne:

– Jei kam nors pasakytum, kad toks dalykas pačiame miesto centre, turbūt nepatikėtų, ar ne? – sakau jai, batų padais šiūruodama tos gatvės žvyrą.

- Taigi džiaukis, kad šitaip. Vos tik išasfaltuos, pasipils mums po langais mašinu srautas... dulkės, triukšmas, išmetamosios dujos... Argi mums to reikia? - sako gretimo daugiabučio kaimynė, ūmai atvesdama mane į protą. Protas visada privalėtų klausti būtent šitaip: „Ar mums to reikia?“

To užtenka, kad nebenorėčiau jokio asfalto. Net jei koks europietis, panašiai kaip vienas mano svečias iš Norvegijos, stebėtuši ar net džiaugtuši Mažeikių centro žvyrkeliu tarsi netikėtai atrasta istorine atgyvena, bemaž fosilija. Galbūt panaši iškasena tokiam būtų ir traukinių drebinamas manasis daugiabutis, nelabai toli nuo jo esantys savivaldybės pastatai, „Sodros“ ir net Valstybinės mokesčių inspekcijos kontorų kompleksas. Visi jie susitelkę prie nebefunkcionuojančios bambagyslės likučio - Mažeikių geležinkelio *stoties* bambos, palei *Stoties* ir *Laisvės* gatves.

Ir nė vienas Mažeikių kultūrininkas, tiesiogiai ar virtualiai, be šių palei geležinkelį sutūpusių institucijų neapsieis. Kaip tik todėl, vos tik pagalvoju apie kultūrą, mane ima krėsti šaltis. Bent jau šiluma tikrai neužplūsta.

Karštą vasaros dieną, kai nesamus kondicionierius turi pavaduoti atlapoti langai, romantiška traukinių muzika trukdo susikalbėti telefonu, galbūt pakreipia pokalbį netikėta linkme, pagyvina nuobodžius susirinkimus ar net derybas. Ko šiame santykyje daugiau - poezijos, kultūros ar istorijos tapsmo? Paspėliokime.

Grįžus iš „Fluxus ministerijos“ renginio Kaune, kur kultūra buvo įvardyta kaip poezijai visiškai priešinga galios įgyvendinimo priemonė, kalbėti apie kultūrą dar sunkiau. Poetai ir nebūtas istorijas kuriantys prozininkai neturėtų kalbėti apie kultūrą. Apie ją turėtų kalbėti didesnių atlyginimų savo protesto akcijose reikalaujantys kultūros darbuotojai, mankštinami protesto aistros. Jie geriausiai žino, kokios kultūros reikia Lietuvos miestams, miesteliams ir kaimams. Ne taip, kaip inžinieriaus, matematiko, geležinkelininko, verslininko, visuomenės veikėjo, politiko, literato, vertėjo Petro Vileišio epochoje - universalumo ir kultūrinės jaunystės laikais. Tie patys žmonės tiesė geležinkelius, kėlė Rusijos ekonomiką, kūrė Lietuvą, prasigyveno iš savo verslo, kalbėjo apie politiką ir kultūrą, rašė eilėraščius. Tokia daugiadarbystė, interesų platumos ne tik kad nepasendino ir nesumenkino jų idėjų, bet jas tik grūdino ir brandino.

Anais laikais apie kultūrą galėjo ir norėjo kalbėti ne tik poetai, bet ir geležinkeliečiai.

Kai 2003-iaisiais Mažeikių rajono savivaldybės meru tapęs gydytojas, buvęs vilnietis Vilhelmas Džiugelis visiems mažeikiškiams pareiškė, kad Mažeikiuose kultūros nėra, kiekvienas mažeikiškis tą suprato taip, kaip jam patogiau. Niekam, regis, ir į galvą neatėjo mero paklausti, apie kokią kultūrą kalbėta ar kas tai yra. O kam klausti, jei ir taip aišku.

Kai kas, tiesa, po tokio pareiškimo laukė bent jau permainų.

Jų laukti ilgai nereikėjo. Už 2004 metų veiklą į buvusius gamyklos kultūros rūmus tais metais persikėlęs Mažeikių rajono kultūros centras, savivaldybės įstaiga, buvo pripažintas geriausiu rajono kultūros centru šalyje. Ta proga staiga kultūrą Mažeikiuose atradęs meras V. Džiugelis dėkojo kultūros darbuotojams ir įteikė jiems 10 tūkst. litų čekį.

Jei būtum mero paklausęs, kaip pasikeitė ar koku būdu, jo manymu, atsirado kultūra Mažeikiuose, tikriausiai būtų pasijutęs mažumėlę nejaukiai.

Buvusiam vilniečiui merui, lygiai kaip ir kokiam nors į Mažeikius atvykusiam Vilniaus menininkui, iš tiesų galėtų pasirodyti, kad kultūros Mažeikiuose nėra.

Kultūrą čia iš esmės kuria saviveiklininkai, dauguma iš jų puoselėja, kad ir geriausias, tačiau ne miesto, bet kaimo kultūros tradicijas. Vienas kitą veja įvairiausi mėgėjiški sambūriai, jiems vadovauja apmokami kultūros profesionalai. Tokie kultūros vedliai dažniausiai prisitaiko prie vakarykščių kaimiečių – o tokių žmonių Mažeikiuose dauguma – poreikių. Išimtis būtų gal tik naftos perdirbimo gamyklos administracija – būtų galima kalbėti apie tam tikrą šios įmonės bendruomenės subkultūrą. Jos ir tipinių mažeikiškių kultūriniai poreikiai dažniausiai prasilenkia.

Vis dėlto paskaitę vietos laikraščius galėtume manyti, kad didžiąją dalį laisvalaikio rajono gyventojai praleidžia dalyvaudami saviveikloje arba yra saviveiklininkų sukurtų kultūros produktų vartotojai. Todėl kadaise mero neatsakingai mestelėtą repliką turėtume koreguoti: kultūros čia yra, tačiau tai nėra miesto kultūra.

Mažeikiai nėra laisvai kuriamo miesto kūrybinė erdvė, kuri remtųsi savarankiškų profesionalių menininkų kūryba, jų tarpusavio dialogu, apibrėžtesne pilietine pozicija ar pastebimu pasišventimu profesionalaus meno vertybėms, laisvam meno judesiui. Judesiui, kuris keltų nuostabą, taptų ypatingu meno ar net gyvenimo įvykiu. Bent jau įkvepiančiu žaidimu, Didžiojo gyvenimo žaidimo miniatiūra.

Iš esmės Mažeikiai daugeliui kultūrininkų yra tapę ne jų kūrybos laisvės, o jaukios, patogios *stoties* ir stovėjimo vieta.

Iškalbinga, manau, vien jau statistika: savivaldybės Kultūros ir sporto skyriui vienas ir tas pats žmogus vadovauja dvidešimt aštuonerius metus. Viešosios bibliotekos ir muzikos mokyklos vadovams – po trisdešimt trejus metus vadovavimo stažo, kultūros centro vadovas vadovauja trisdešimt aštuonerius metus, muziejuje tas pats žmogus direktoriauja net keturiasdešimt šešerius metus. Be to, dauguma jų ne sykį apdovanoti už įvairiausius nuopelnus. Vadovai, reikia pasakyti, profesionalūs ir atsakingi, tačiau – turėtume neabejoti, susieti tam tikra stabilumo (*stoties?*) grandine, kuri neretai, reikia manyti, pristabdo (ar pastato į vietą) kiekvieną jų atskirai. Revoliucijų, naujų idėjų iš tokio struktūrinio darinio tikėtis būtų sunku.

Mažeikiai – mažas pakraščio miestas, kuriame jauniems, miesto kultūros ugdytiems kultūros darbuotojams tikrai nebūtų labai jauku. Dauguma kultūros centro švenčių primena kaimo gegužines ir *jomarkus* su smagiais dainorėliais, šokėjėliais, muzikuotojais, vaidintojais, pasakoriais ar eiliuotojais. O juos visus vienu ypu galėtų nušluoti vienintelė gyva TV šou žvaigždės šypsena. Mat tokia šypsena, iš TV dėžės nuolat matoma savoje namų aplinkoje, netgi savesnė nei visa linksma išvardytoji kompanija. Pridėkim ir tai, kad tikriems vakarykščiams kaimiečiams visos linksmybės, kurias jie mato per televiziją, yra ir rodiklis, ir argumentas, ir atskaitos taškas. Tad nenuostabu, kad tokie TV žvaigždžių švystelėjimai Mažeikiuose susilaukia daugiausia dėmesio.

Žvilgtelėję į kultūros centro repertuarą matytume praktiškai tuos pačius po visą

Lietuvą vežiojamus koncertus ir spektaklius – greitąjį kultūrmaistį. Į jų srautą įsilieja ir meno festivalio „Mažeikiai 2013“ renginiai, kurių, drįskim pasakyti, nejungia niekas, kas suteiktų jiems pretekstą vadintis festivaliu. Ar esate girdėję apie festivalį be ypatingos, renginį įprasminančios vėliavos, festivalį, kuris truktų pusantro mėnesio? Septintus metus iš eilės vykstantis festivalis, kurį tarptautiniu neva paverčia vienas ar du užsienio kolektyvai, geriausiu atveju – puikus renginių ciklas su šalyje žinomais, garbingais profesionalais. Taip, jie atveža aukštą kokybę, tačiau bendras išskirtinumas, kokia nors ypatinga žinia Mažeikiams, mažeikiškiui ar, atvirkščiai, visai Lietuvai jų nesieja. Tarytum liga užsitęsęs festivalis atspindi ir kažkokios miglotos kilmės negalią tuos profesionalus sutelkti apie čia, Mažeikiuose, gimusią idėją, kurios ypatingumas, originalumas kurstytojų pačių mažeikiškių savigarbą, nuosavos kūrybiškos erdvės jauseną.

Visa, kas atvežama į Mažeikius – dovana iš centro, iš ten, kur viskas geriau, bemaž nuo paties Dievo. Skirtingai nei čia, mažame mažeikiškių (kai kas juokaudamas sako – „mažųjų kiškių“) mieste. Užtenka ateiti į festivalio atidarymo koncertą Mažeikių Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčioje: kiekvienas atlikėjas pasitinkamas ir palydimas rituališkai atsistojant, kiekvienam atskirai paplojama katučių, sveikinimo ir padėkų kalbų ilgis, kuriuo bandoma padidinti organizatorių reikšmę, konkuruoja su koncerto trukme. Didžioji publikos dalis – daugeliui žinomi rajono politikai, verslininkai, dažniausiai iškart du viename asmenyje. Prieš šimtą metų panašaus statuso asmenis būtų sutikęs per šventas mišias. Ir tai, manau, pats puikiausias tvirto, stabilaus, gal netgi žemaitiško mentaliteto bei mažos bendruomenės, vienijamos pirmiausia bendro mandagaus ritualo, modelis.

Įvairiopam stabilumui palanki ir judrumui priešiška geografinė nuošalė – iš esmės pats šalies pasienis – neskatina aktyvesnės menininkų tarpusavio ar menininkų ir visuomenės dialogo. Galima netgi įtarti, kad kaip tik to ir vengiama. Tyliai, ramiai ir vėusiai padėti konservai ilgiau laikosi. Ilgiau nei tai, kas šviežia, atvirame sąlytyje su aplinka, neužkonservuota.

Per du Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečius Mažeikiuose per vargus *pastatyta* vienintelė skulptūra, kuri, regis, geriausiai atitinka stabilų, dialogui, ribos ar taisyklės peržengimui atsparų vidutinio mažeikiškio charakterį. Štai jis, tikrasis *stoties* ženklas – 2010 metų liepos 6-ąją Savivaldybės aikštėje atidengta Lietuvos tūkstantmečiui įprasminti skirta skulptūrinė lauko riedulių kompozicija (skulptorius Zenonas Steponavičius). Paminklą sudaro trys mažesni rieduliai, ant kurių užkeltas septynias tonas sveriantis akmuo, pargabentas iš Juodeikių kaimo. Ant trijų pagrindo plokščių iškalta: „1290 metais lietuvių žygiui į Livoniją vadovavo kunigaikštis Mažeika“; „1871 m. rugsėjo 16 d. atidaryta geležinkelio linija Liepoja–Mažeikiai–Vilnius“; „1920 m. kovo 1 d. įkurta Mažeikių miesto savivaldybė“. Ant visų plokščių – po Mažeikių herbą, įrašas ant pagrindinio akmens žymi Lietuvos vardo tūkstantmetį.

Skulptūros žinia – saugūs istoriniai-patriotiniai, patikimi, abejonių nekeliantys minties akmenys, prieš kuriuos, tiesą sakant, ne ką tepapūsi. Viskas būtų savo vietoje, jei tai nebūtų iš esmės vienintelė tikra skulptūra, papuošusi Mažeikius po nepriklausomybės atkūrimo. Akivaizdu, kad net ir šioje vietoje patvirtinta – mažeikiškiai renkasi tik gerai laiko išbandytus, visuotinai suprantamus, nelyginant iš aukščiau nulemtus, tradicinius dalykus, neišprovokuodami nieko, ką galėtume sieti tik su Mažeikiais, tik su čia

gyvenančiais ypatingais, išskirtiniais žmonėmis.

Anksčiau už šią riedulių kompoziciją, 2004-aisiais, aikštę prie savivaldybės pažymėjo dar tikresnis kaimiškos, konservatyvios kultūros simbolis – privačiai inicijuotas ir finansuotas, tautodailininko sukurtas ažuolinis kopyltstulpis čia buvusiai Šv. Aloyzo bažnyčiai atminti. Galima sakyti, kad šis šventas, kiaurai tradicinis ir skaidriausiai daugumos mažeikiškių suvokiamas kūrinys buvo neginčijamas, vienintelis regimosios Mažeikių kultūros ženklas. Pirma, jis čia atsirado ne meno žmonių ar savivaldybės tarnautojų iniciatyva, be to, nekonkursinėmis sąlygomis, savivaldybės administracijai neišleidus nė lito. Tuometinis savivaldybės vyriausiasis architektas tada sakė, kad užgniaužti iniciatyvos jis neišdrįšęs. Dar padejavęs, kad statyti paminklams savivaldybė pinigų nėra numaciusi.

Sunku, žinoma, nepastebėti, kad pastaruoju metu potencialios kultūrinės Mažeikių erdvės išsiplėtė arba plečiasi: restauruoti Renavo dvaro rūmai (Mažeikių muziejaus filialas), architektės Gražinos Juknevičienės šeimos iniciatyva privataus projekto pagrindu restauruota Dautarų dvaro sodyba. Visą vasarą iki pat rugsėjo vidurio šio dvaro sodyba kvietė mažeikiškius į profesionalios muzikos renginius. Su kaimiškai kultūrai nebūdingu nuoseklumu.

Neilgai trukus bus renovuotos muziejaus ir viešosios bibliotekos patalpos.

Toks išpūdis, kad Mažeikiuose ruošiamasi tarytum vestuvėms ar krikštynoms. Tarytum visiškai naujam gyvenimui ar naujam šuoliui. Bet ar užsistovėjęs, tėkmę praradęs vanduo pralauš senus įpročius, įsisenėjusią *stoties* savijautą? Kas bus tie naujosios Mažeikių kultūros vestuvininkai? Ar nepritrūks kvapo šioje stoties apsiaustyje Dautarų dvaro valdytojams?

Galvoju apie tai žiūrėdama *Laisvės* gatvės pusėn. Labai nedidelę jos atkarpėlę su Merkelio Račkausko gimnazijos prieigomis matau pro viešbučio ir tulpės pavidalo banko pastato tarpą.

Tik prieš pusmetį prisikasiau iki nuostabios M. Račkausko knygos. Jos autorius – dviejų kontroversiškų Lietuvos garsenybių – Petro Cvirkos ir Antano Venclovos – uošvis, poeto Tomo Venclovos senelis. M. Račkausko knyga pavadinta „Užrašai. Dvidešimt metų (1885–1905) Žemaitijos užkampyje“ (2008). Literatūros tyrinėtojas, vertėjas, pedagogas, klasikinės filologijos profesorius M. Račkauskas (1885–1968) kurį laiką dirbo Mažeikių progimnazijos direktoriumi. Štai dėl to kaimiškosios kultūros vieta šalia universalus geležinkelininko P. Vileišio turi dar vieną svarbų ženklą.

Jei būtų mano valia, Mažeikių kultūrininkams pasiūlyčiau M. Račkausko literatūrinio palikimo seminarą, kurio centre būtų „Užrašai“ – ištisa laisvos, kūrybiškos minties mokykla šių laikų kaimiečiui ir, tiesą sakant, miesčioniui. Tiesa, šią idėją apsunkintų vien jau tai, kad skurstanti Mažeikių viešoji biblioteka šios knygos nėra įsigijusi. Ar kam nors daugiau tai rūpi? Bibliotekoje, kaip ir kitose kultūros įstaigose, dažniausiai remiamasi patikimais nacionaliniais projektais ir stichiškais privačiomis kultūrinėmis iniciatyvomis. Taip pigiau ir paprasčiau. O ir kodėl turėtų būti kitaip? Per pastaruosius rinkimus į rajono tarybą nė vienoje partinėje programoje apie kokią nors Mažeikių kultūros politiką nė neužsiminta. Nė žodeliu. Sunku patikėti.

Perskaičiusi „Užrašus“, tarstelėjau netikėtai drąsiai net pačiai sau: „Po mirties norėčiau būti knyga, panašia į šią.“ Ši savijauta mane iš naujo ženklina, kai žvilgteliu pro langą dešinèn – ten, kur matau M. Račkausko gimnazijos fragmentą. Tiesa, sutemus šis fragmentas irgi sutemsta. Šviečia tik architekto Mykolo Songailos (1874–1941) suprojektuoto banko langai.

Kaimo kultūros atstovas – nesvarbu, kur jis gyventų – nepajėgus diferencijuoti, atskirti subtilių vyksmo niuansų ir struktūrų, kurias net be didesnių mokslų įgunda skirti mieste augęs miesto kultūros žmogus. Man savaip patinka šie abu tipai. Mat norom nenorom randu savy juos abu. Vis dėlto ir šiandien prisimenu, kaip 2006-aisiais Poezijos pavasario skaitymus organizavęs Mažeikių rajono kultūros centras iš Vilniaus atvykusiai poetų delegacijai skyrė baltais minkštasuoliais papuoštą didžiąją savo sceną, minkštai pasodino ten ir poetus. Publikai jie buvo pristatyti entuziastingu vestuvių piršlio stiliumi. Salėje buvo apie septynis šimtus žiūrovų. Nieko sau, sakysite, tačiau jie čia buvo susigrūdę ne poezijos, o tiesiog užsiėmė vietas dėl popso žvaigždžių koncerto, kuris programoje buvo numatytas iš karto po skaitymų.

Pamenu, kaip nuo tokio kultūrinio kokteilio sutriko poetė Marytė Kontrimaitė. Triukšmingų, pusgirčių mažeikiškių ir poetų susitikimą kažkas, pamenu, aprašė viename šalies kultūros savaitraštyje.

Panaši publika susirenka ir į nemokamus meno festivalio „Mažeikiai“ klasikinės muzikos koncertus.

Tokiais atvejais ramina mano gyvenimo tekstas: tokių vietų, erdvių ar stočių su nejaukiomis, juokingomis ar donkichotiškomis kultūros sandūromis pasaulyje yra ir bus tol, kol tvers patsai pasaulis. Ir esame laisvi šias vietas pakęsti ar jų neapkęsti.

Nesunku jose, tiesa, tiesiog nuskęsti.

Savo *stotį* bandau apmąstyti *laisvai*, kartais apmąstydamą taip, tarsi kažką tiesiog apeičiau – atsargiai, žvalgydamasi iš toliau, nosį pasibalnojusi šiek tiek silpnesniais akinukais.